

Reageren?

Als u wilt reageren op artikelen in deze krant, kunt u schrijven of mailen (met vermelding van uw adres!) naar: Het Parool, Postbus 433, 1000 AK Amsterdam of hetlaatstewoord@parool.nl

het laatste woord

Bangarage moet behouden blijven

Met bewondering lezen we eerder deze maand het artikel in *Het Parool* over het koetshuis in de Swammerdamstraat en de welwillendheid van de bestuurders in stadsdeel Amsterdam-Oost om zich sterk te maken om dit bijzondere koetshuis toch te bewaren. Hoe anders gaat het er hier in stadsdeel (Oud) Zuid aan toe. Ook hier staat een bijzondere particuliere garage annex koetshuis, de Bangarage in de Banstraat 23-27. En ook die staat op de nominatie om gesloopt te worden.

De Bangarage die Berlage zelf indertijd als een belangrijk symbool zag van de Nieuwe Tijd en de Vooruitgang. Zo bijzonder dat hij het pand plaatste op een prominente locatie in zijn Plan Zuid, op de kop van de Viottastraat, en daarvan dan zijn Stratenplan ontwierp.

Toen Erfgoedvereniging Heemschut dit voorjaar over de Bangarage hoorde, noemde men het een 'omissie dat het pand niet eerder monumentale bescherming had gekregen'. Het Cuypers Genootschap diende vervolgens, samen met de Vereniging Banomgeving, op 29 juni dit jaar een aanvraag in om monumentale bescherming voor het pand te verkrijgen. Ook Bureau Monumentenzorg van de gemeente Amsterdam vond het verhaal achter de Bangarage bijzonder. Men onderkende de harmonie tussen de herenhuizen in De Lairessestraat en de Bangarage.

Welstand oordeelde begin oktober dat zij op basis van de bevindingen van Bureau Monumentenzorg redenen genoeg zag om aan het pand een beschermde status toe te kennen. Men adviseerde het pand de status Orde 2 toe te kennen. Dat is dezelfde status die de panden in De Lairessestraat al hebben. Orde 2 houdt in erkenning dat een gebouw

De voormalige Bangarage van Berlage in de Banstraat: destijds symbool van de Nieuwe Tijd.

FOTO MARJOLIJNE PERQUIN

bijzonder is en dat het behouden zou moeten worden. Welstand kwam vooral tot dat oordeel vanwege de bijzondere cultuurhistorische betekenis van de Bangarage. Het pand belichaamt de overgang van koetshuis naar autogarage: beide zijn in het pand terug te vinden. Men deed zijn paard en wagen nog niet weg, maar wilde ook een auto om daar tochtjes mee te maken in het Vondelpark.

Normaal gesproken volgt het stadsdeel een advies van Welstand

op, zeker als het ook nog onderschreven wordt door zoveel deskundigen, zoals Erfgoedvereniging Heemschut en het Cuypers Genootschap. En geeft dan geen sloopvergunning meer af.

Vorige week zijn we zeer onaangenaam verrast door een mededeling van het dagelijks bestuur van Zuid. In deze brief wordt ons medegedeeld dat het bestuur heeft besloten het advies van Welstand dit keer niet op te volgen, en dat het van mening is, dat de Bangarage inderdaad

gesloopt kan worden. Geen boodschap heeft men aan de positieve adviezen van zoveel deskundigen, geen boodschap aan allerlei argumenten die ruim 1400 omwonenden eerder al hebben aangedragen om de Bangarage te behouden. Er wordt vrij baan gemaakt voor de wensen van één projectontwikkelaar uit Brabant, die zes appartementen wil bouwen. Appartementen die verkocht zullen worden voor ettelijke miljoenen euro per stuk. Met daarbij een parkeergarage van

700 vierkante meter voor maximaal zes auto's! Als er één voorbeeld is van de gekte, waardoor een groep als Occupy Beursplein bestaansrecht heeft, is het wel het hoogbouwproject Bangarage in de Banstraat.

En het ergste, onze stadsbestuurders stellen zich klakkeloos ten dienste aan de wensen van die ene ontwikkelaar.

Amsterdammers, help ons, trek aan de bel en sta de sloop niet toe.

Idi Boudewijn, Amsterdam

avond van de polemieken Annemarie Oster, schrijfster/columniste

Geen onderdaniger volk dan het Nederlandse

Jaar in jaar uit zie ik de ene teurstellende toneelvoorstelling na de andere. En het ergste: ik ben alleen met mijn verdriet. Want tast ik de zaal af, op zoek naar een geestverwant, dan stuit ik op devote concentratie, ja verzalgde gezichten. Geen onderdaniger volkje dan het Nederlandse theaterpubliek. Om de meest meilige dialoog wordt herkenkend gelachen, de meest monotone monoloog wordt met een open doekje belood. En als na afloop het acteursbestand, moe maar voldaan, elkaar bij de hand vat voor de eerste (en ze-

ker niet laatste) buiging, verrijst het publiek als één man, klinken bravootjes en juichkreten op en komt er geen eind aan het applaus. Terwijl het mensonterend is wat je krijgt voorgeschoteld. Pretenzie, ongein, onderbroekenlol en quasipoëzie strijden om voorrang. Weinig wol, veel geschreeuw. Arme acteurs. Vergeef het hun, ze weten niet wat ze doen: marionetten die dansen naar het pijpen van de poppenspeler.

Sinds de jaren zeventig gaat Nederland gebukt onder regisseurstoeneel. Waar in een armetierige muziekkuitvoering door een middelma-

tige dirigent de componist overeind blijft uit respect voor de partituur, doet een regisseur wat hij wil. Hij maakt zijn eigen stuk, laat dit 'herhalen'/bewerken, verplaatst het naar deze tijd. Op de affiches staat: 'naar' Shakespeare, 'naar' Tsjechov. Dat zou je Albee, Wim T. Schippers of Maria Goos moeten flikken, dan was de zaal te klein.

Onlangs zag ik twee voorstellingen, jawel, 'naar' Molière: *De ingebeelde ziekte*, vorig seizoen bij de De Utrechtse Spelen onder regie van Jos Thie, en *De Vrek*, die onlangs bij Toneelgroep Amsterdam in premië-

Annemarie Oster FOTO MAARTEN BEZEM

re ging. In de Utrechtse Molière werden, op koddige wijze, de oude 'tussenspelen' en de barokmuziek van

Charpentier in ere hersteld. De Amsterdamse werd door Ivo van Hove en lijfscenograaf Jan Versweyeld in een gloednieuw jasje gestoken. Een designcolbertje, zoals alles wat dit Vlaamse koningsduo aanraakt, in goud moet worden veranderd. Van ons subsidiegeld.

Dat het 2011 is, zullen we weten. Staat bij Toneelgroep Amsterdam het gigantische decor vol hightech apparatuur en zijn de acteurs volgens de laatste rijkeluismode gekleed, bij Thie zijn het toneelbeeld en de kostuums weliswaar overdeven classicistisch, maar staat de